

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

1(6)

Datum
2024-03-15

Diarienummer
511-4108-2022

Beslut om utvidgning och delvis upphävande av naturreservatet Lerorna i Tierps kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att utvidga naturreservatet Lerorna, beslutat av Länsstyrelsen den 8 juni 2016, dnr 511-5752-14, med den utökade geografiska avgränsning som framgår av bifogad karta, bilaga 1.

För det tillkommande reservatsområdet gäller beslutet om att bilda naturreservatet Lerorna, dnr 511-5752-14, i sin helhet med syfte, skäl och föreskrifter enligt 7 kap 4–6 och 30 §§ miljöbalken med följande ändringar och tillägg:

Föreskrift A2 om att uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats, stig, spång, mast eller annan anläggning eller anordning kompletteras med följande två undantag:

- *förlängning av basväg enligt markering på karta, bilaga 2. Åtgärden ska göras under perioden 1 juni–30 augusti.*
- *uppförande av nytt jakttorn som ersätter befintligt jakttorn. på samma plats, markerat på karta, bilaga 2.*

Föreskrift A4 om förbud mot att framföra motordrivet fordon kompletteras med följande undantag:

- *körning på basväg, inklusive förlängning, markerad på karta, bilaga 2.*

Föreskrift A9 om förbud mot att avverka, röja, så, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd, eller på annat sätt skada eller föra bort levande eller döda träd och buskar kompletteras med följande undantag:

- *underhållsröjning av basväg, inklusive förlängning, markerad på karta, bilaga 2.*

Vidare beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken att beslutet om att bilda naturreservatet Lerorna, dnr 511-5752-14, delvis ska upphävas genom att föreskrifterna B4 och B5 nedan ska gälla för både det befintliga och det tillkommande reservatsområdet.

Föreskrifterna under B, enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång, kompletteras med två nya föreskrifter:

- B4 mekanisk bekämpning av invasiva eller för området främmande arter,
- B5 åtgärder i syfte att begränsa eller förhindra angrepp av åttatandad granbarkborre, som kan hota prioriterade bevarandevärden, genom utplacering av fällor eller fångstvirke, rotkapning av vindfällda granar, fällning av angripna granar och/eller barkning.

Länsstyrelsen beslutar att det tillkommande reservatsområdet ska ingå i skötselområdena C och D i skötselplanen från 8 juni 2016, dnr 511-5752-14. Därutöver tillkommer ett nytt skötselområde E (ungskog). Det nya skötselområdet och de tillägg som görs till skötselplanen från 2016 beskrivs i bilaga 3. Skötselområdeskartan i detta beslut, bilaga 3.1, ersätter skötselområdeskartan, bilaga 4.1, i beslutet från 8 juni 2016.

Naturreservatet utvidgas genom detta beslut med 7,0 ha, vilket innebär att totalarealen för det utvidgade naturreservatet Lerorna blir 16,0 ha.

Skälen för beslutet

Genom utvidgningen av reservatet stärks skyddet för skogslevande arter, och gölgrodorna som finns i sjön Lerorna får en mer funktionell skyddszon. Det tillkommande området söder och nordöst om sjön utgörs av barrskog och är en lämplig miljö för övervintring av gölgroda. Det södra området har dessutom rik förekomst av naturvårdsarter som knärot och kalkgynnade mykorrhizasvampar. Områdena väster och öster om sjön utgörs av hygge och yngre skog som inkluderas i reservatet som skyddszon för gölgroda. Beslutet stärker även skyddet av Natura 2000-området Lerorna (SE0210273).

Länsstyrelsens bedömningar

Sjön Lerorna med omgivande rikkärr är utpekat som ett Natura 2000-område med förekomst av de fridlysta arterna gölgroda, gulyxne och pudrad kärrtrollslända. Gölgroda är fridlyst enligt 4 a § artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att skada eller förstöra artens fortplantningsområden eller viloplats. När naturreservatet Lerorna bildades år 2016 inkluderades en skyddszon mot Natura 2000-området Lerorna. Sedan dess har nya studier visat att gölgrödor kräver en större skyddszon än vad som tidigare var känt. Länsstyrelsen bedömer därför att en utökning av den befintliga skyddszonen mot sjön och rikkärret krävs. I Sverige förekommer gölgroda huvudsakligen längs den norduppländska kusten och arten är en viktig ansvarsart för Uppsala län.

Genom utvidgningen av naturreservatet stärks skyddet av området, vilket bidrar till att uppnå miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv. Länsstyrelsen finner därmed att det finns skäl att utvidga naturreservatet.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Delvis upphävande av beslut enligt 7 kap. 7 § miljöbalken

Länsstyrelsen inför två nya föreskrifter (B4 och B5) som ska gälla för hela reservatsområdet. Föreskrifterna får verkan i det befintliga reservatsområdet och innebär därmed ett delvis upphävande av beslutet om att bilda naturreservatet Lerorna, dnr 511-5752-14. Ett sådant delvis upphävande får enligt 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken endast meddelas av länsstyrelsen om det finns synnerliga skäl. De två nya föreskrifterna innebär att reservatsförvaltaren får rätt att bekämpa invasiva arter och att genomföra åtgärder i syfte att begränsa eller förhindra angrepp av åttatandad granbarkborre i de fall de kan hota naturreservatets prioriterade bevarandevärden. Länsstyrelsen bedömer att dessa åtgärder är nödvändiga för att kunna bekämpa hot mot prioriterade bevarandevärden samt behövs för att uppfylla syftet med naturreservatet. Det finns därmed synnerliga skäl för att upphäva det tidigare beslutet i motsvarande delar.

I 7 kap. 7 § fjärde stycket miljöbalken anges att upphävande endast får ske om intrånget i naturvärden kompenseras. Länsstyrelsen bedömer att något intrång i reservatets naturvärden inte görs och att kompensation enligt 7 kap. 7 § fjärde stycket miljöbalken därmed inte behövs.

Redogörelse för ärendet

Naturreservatet Lerorna bildades den 8 juni 2016. I februari 2022 anmälades två områden öster om naturreservatet för avverkning. Länsstyrelsen bedömde att den planerade avverkningen skulle kunna påverka lokalklimatet kring kärret, orsaka näringstransport och förändra hydrologin samt att den berörde ett troligt övervintringsområde för gölgroda. Länsstyrelsen såg därför ett behov av en utökning av buffertzonen kring kärret.

I februari 2018 inkom en intresseanmälan för formellt skydd av skog som biotopskydd för nyckelbiotopen sydväst om det befintliga naturreservatet till Skogsstyrelsen. I maj 2022 överlämnade Skogsstyrelsen intresseanmälan till Länsstyrelsen för vidare hantering.

Avtal om intrångsersättning för aktuella delar av fastigheterna har tecknats med ägarna till fastigheterna Åddebo 1:4 och Åddebo 1:12. Uppdragen att värdera objekten och sköta förhandlingarna med markägare har utförts av auktoriserade konsultfirmor.

Samråd har enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Naturvårdsverket, samt enligt 25 och 25a §§ samma förordning med Tierps kommun och Skogsstyrelsen.

Sakägare har, enligt 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., i oktober 2023 förelagts att inom en tid av fem veckor yttra sig över förslag till beslut om utvidgning av naturreservatet. Förslag till beslut har dessutom remitterats till berörda myndigheter och organisationer.

Den utvidgade delen av naturreservatet har mätts in av Skogsstyrelsen på uppdrag av länsstyrelsen.

Synpunkter på förslaget till beslut

Remissynpunkter utan erinran mot beslut om utvidgning av naturreservat har inkommit från Skogsstyrelsen och Vattenfall Eldistribution AB.

Kungörelse

Beslutet kungörs i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse införs även i ortstidningarna Arbetarbladet och Upsala Nya Tidning.

Upplysningar

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Länsstyrelsen i Uppsala län är förvaltare av naturreservatet.

I 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) anges bland annat att länsstyrelsen ansvarar för tillsynen i fråga om naturreservat. Ansvar kan enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken utdömas för brott mot områdesskydd och förseelse mot områdesskydd. Har

någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

I 4 § skogsvårdslagen (1979:429) anges bland annat att bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte ska tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Hur man överklagar beslutet

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 5.

De som medverkat i beslutet

Beslut har fattats av landshövding Stefan Attefall med naturvårdshandläggare Karin Wiklund som föredragande. I den slutliga handläggningen har även länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Lennart Nordvarg, enhetschef Artur Larsson, länsjurist Emilia Sjödahl, planhandläggare Märta Alsén och antikvarie Lennart Swanström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Föreskriftskarta
3. Tillägg och ändringar i skötselplanen för naturreservatet Lerorna
4. Beslut om bildande av naturreservatet Lerorna den 8 juni 2016
5. Hur man överklagar beslutet

Så här hanterar länsstyrelsen dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/uppsala/personuppgifter.

Sändlista

Sändlistan har tagits bort i denna version

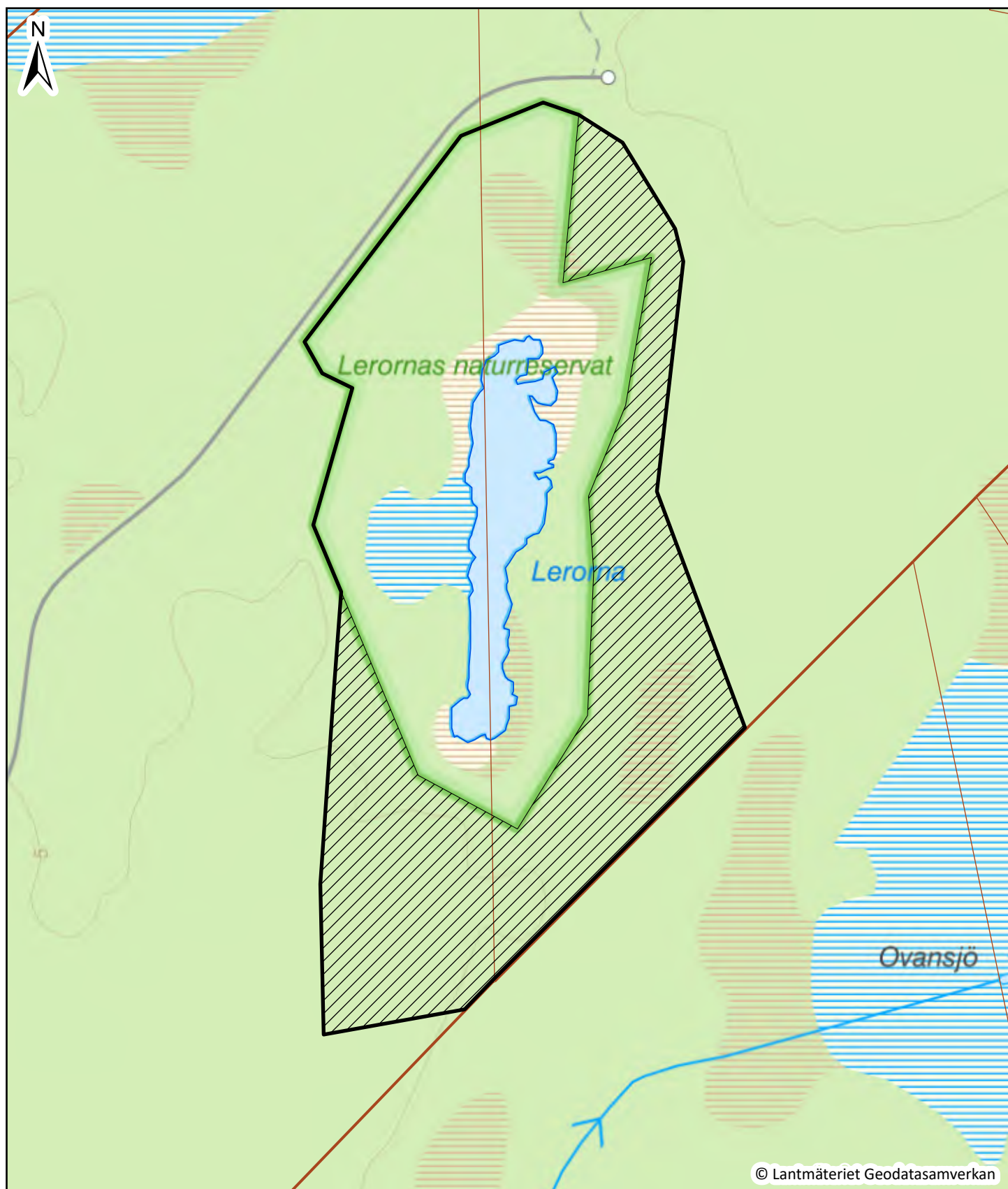
LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

6(6)

Datum
2024-03-15

Diarienummer
511-4108-2022

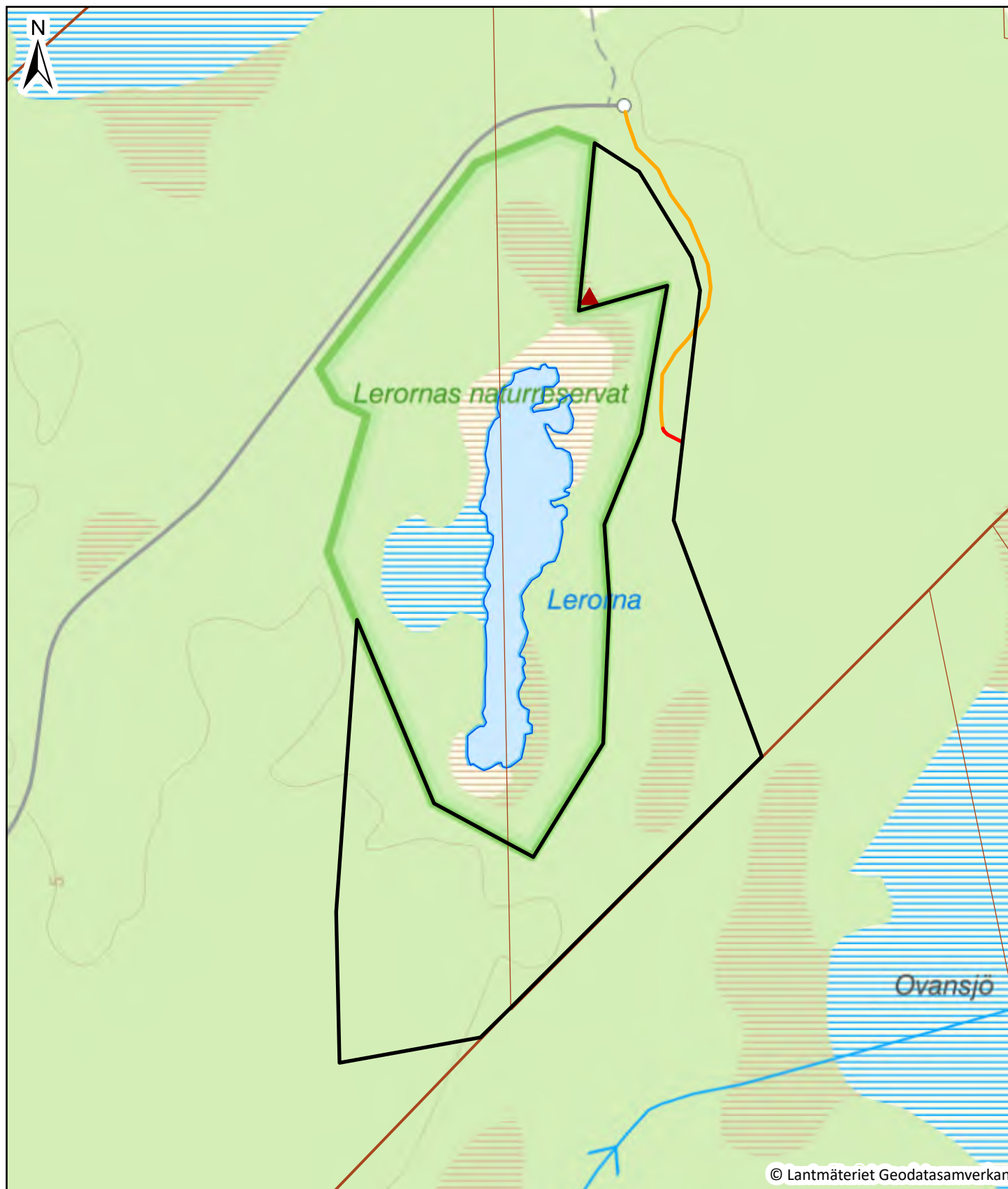

 Reservatsgräns
 Utvidgning av naturreservatet

0 50 100 200 300 Meter

Skala: 1:4 000

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

- Utvidgning av naturreservatet
- Befintlig basväg
- Förlängning tillåten enligt föreskrift A2
- Jakttorn

0 50 100 200 300 Meter

Skala: 1:4 000

Tillägg och ändringar i skötselplanen för naturreservatet Lerorna i Tierps kommun

Skötselplanen för naturreservatet Lerorna beslutades den 8 juni 2016 (dnr 511-5752-2014). Till denna skötselplan görs nedanstående tillägg och ändringar.

- Skötselområde C (blandsumpskog) ökar i areal från 1,1 ha till 2,6 ha.
- Skötselområde D (barrskog) ökar i areal från 5,4 ha till 9,2 ha. Tillägg i beskrivningen av skötselområdet görs enligt nedan.
- Skötselområde E (ungskog) läggs till, med en areal av 1,6 ha. Skötselområdet beskrivs nedan.

För skötselområdena A (kransalgsjö) och B (rikkärr) görs inga ändringar i skötselplanen från 2016.

Skötselområdeskartan i detta beslut, bilaga 3.1, ersätter skötselområdeskartan, bilaga 4.1, i beslutet från den 8 juni 2016.

Skötselområde D: Barrskog – 9,2 ha

Tillägg till beskrivning av skötselområdet:

De tillkommande områdena är mer grandominerade samt i vissa delar glesare och/eller yngre än tidigare skötselområde D. Sådana delområden finns dock även i området utpekad i skötselplanen 2016. De tillkommande områdena är värdefulla för gölgrödor, vilka använder skogen för övervintring. Den södra delen av skötselområdet är relativt rik på naturvårdsarter som knärot, koppartaggsvamp, svart taggsvamp och gultoppig fingersvamp.

Bevarandemålet ändras till att arealen taiga (9010) och näringsrik granskog (9050) tillsammans är minst 7 ha.

Skötselåtgärderna i det tillkommande området är desamma som i skötselplanen från 2016.

Skötselområde E: Ungskog – 1,6 ha

Beskrivning: Skötselområdet utgörs av två delområden öster och väster om sjön. Dessa har inkluderats i reservatet som skyddszon för gölgröda. Områdena utgörs huvudsakligen av ung tall och björk samt i viss mån av ung gran. I det västra delområdet finns även en del äldre gran. Skötselområdet är huvudsakligen beläget på torr mark.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Tillägg till skötselplan

Datum
2024-03-15

Diarienummer
511-4108-2022

2(2)
Bilaga 3

Bevarandemål: Skötselområde ska på sikt utvecklas till äldre barrskog.

Skötselåtgärder: Huvudsakligen inga skötselåtgärder. Vid behov kan dock åtgärder genomföras för att gynna gölgroda.

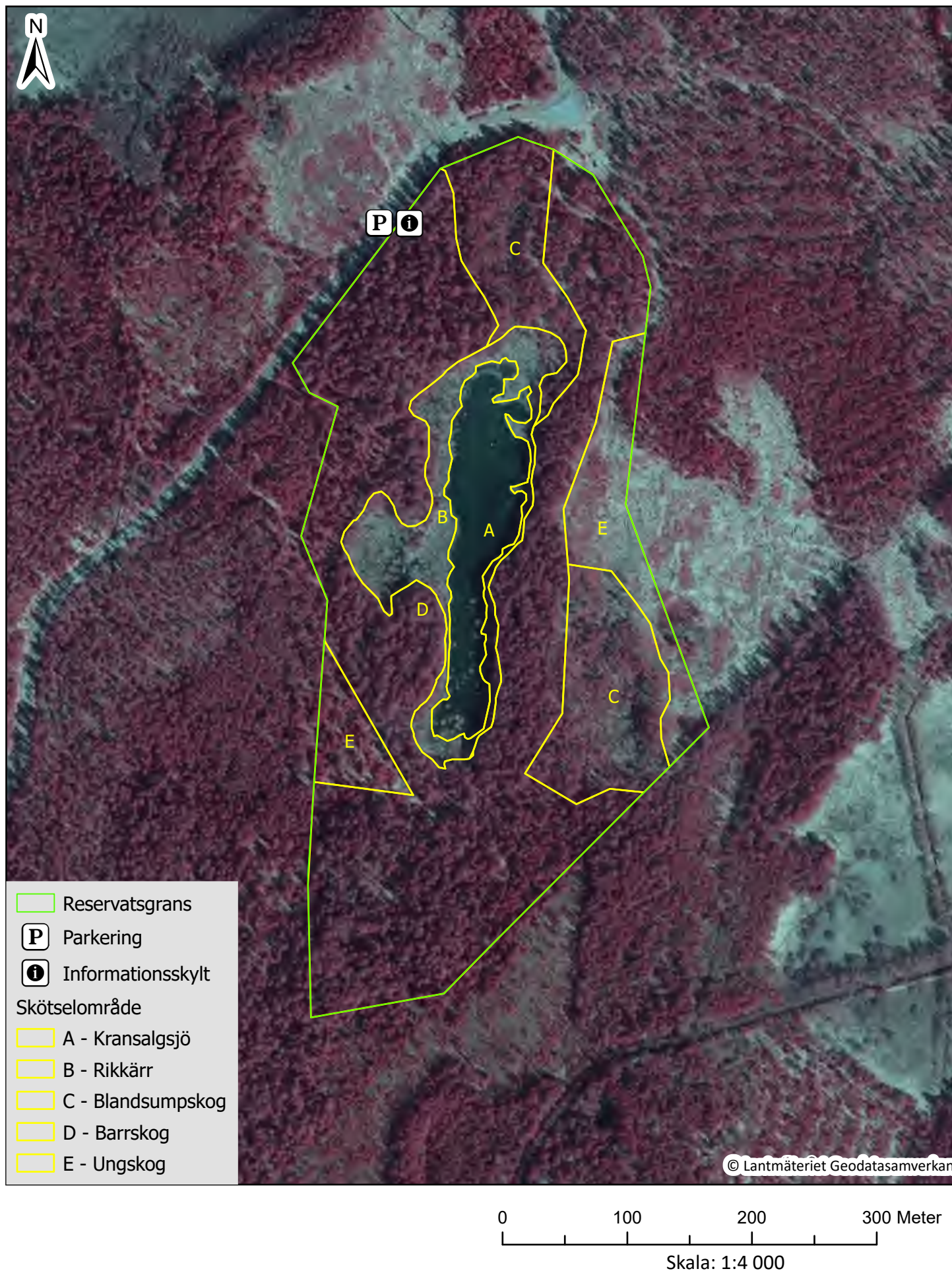
Bilagor

3.1 Skötselområdeskarta

Beslut utvidgning av naturreservatet Lerorna

Skötselområdeskarta

Bilaga 3.1
Dnr: 511-4108-22
2024-03-15

Naturreservatet

Lerorna

Tierps kommun

- Länsstyrelsens beslut
- Syftet med reservatsbildningen
- Skälen för beslutet
- Beskrivning av naturreservatet
- Administrativa data
- Länsstyrelsens bedömningar
- Reservatsföreskrifter
- Upplysningar
- Redogörelse för ärendet
- Hur man överklagar
- Bilagor
- Sändlista

2016-06-08

Dnr: 511-5752-14
Dossier: 0360-02-155

Bildande av naturreservatet Lerorna i Tierps kommun och fastställande av skötselplan

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken, Lerorna som naturreservat med föreskrifter enligt nedan och skötselplan enligt bilaga 4. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta, bilaga 2, och de gränser som slutligen markeras i fält.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter gäller för reservatet, se nedan under rubriken Reservatsföreskrifter.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplanen, bilaga 4, för naturreservatets långsiktiga vård.

SYFTET MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är att bevara biologisk mångfald samt att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Det specifika syftet med naturreservatet Lerorna är att:

- bevara öppna rikkärr, kransalgsjö, sumpskog och barrskog samt den biologiska mångfald som är förknippad med dessa miljöer,
- bevara de hydrologiska förhållandena i området,
- bidra till att gynnsam bevarandestatus uppnås på biogeografisk nivå för utpekade naturtyper och arter enligt Natura 2000.

Syftet ska uppnås genom att:

- rikkärr och sjö hålls öppna genom röjning och eventuell slåtter
- skogen utvecklas utan påverkan från skogsbruk
- området skyddas från exploaterande verksamheter

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
LERORNA

2016-06-08

3(12)

Dnr: 511-5752-14
Dossienr: 0360-02-155

SKÄLEN FÖR BESLUTET

De prioriterade bevarandevärdena i naturreservatet utgörs av rikkärr, kransalgsjö och sumpskogar. En skyddszon runt våtmarken är också prioriterad, liksom bevarad hydrologi, gamla barrträd, solexponerad tall och rikkärnsvegetation. Ett flertal skyddsvärda arter är knutna till de prioriterade naturtyperna och strukturerna, till exempel gölgroda, gulyxne, kalkkärngrynsnäcka och pudrad kärrtrollslända.

Bildande av naturreservatet är en del i arbetet med att nå de av riksdagen beslutade miljömålen Myllrande våtmarker, Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag och Ett rikt växt- och djurliv.

Naturreservatet ingår i Natura 2000, vilket är EU:s nätverk för värdefull natur.

Det som kan påverka områdets värden negativt är bland annat skogsbruk, igenväxning av öppen myr, gödslingspåverkan, störd hydrologi samt exploatering i form av bebyggelse, kraftledning, master, vägar m.m. För att bevara och stärka områdets naturvärden behöver föreskrifter införas mot bland annat skogsbruk och exploateringsåtgärder.

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Bevarandevärdena beskrivs mer utförligt under rubriken Beskrivningsdel i skötselplanen, bilaga 4. Nedan ges endast en sammanfattande beskrivning.

Naturreservatet är beläget en dryg mil öster om Skärplinge. Reservatet utgörs av en mindre sjö omgiven av myr, sumpskog och barrskog. I sjön, som är kalkrik och relativt näringsfattig, förekommer bland annat kransalger och gölgroda. Myren är i sin helhet ett öppet rikkärr med spridda tallar och med en rik flora och fauna. I området förekommer de rödlistade arterna kalkkärngrynsnäcka, gölgroda och gulyxne. Dessutom förekommer flera andra snäckor och även trollsländor såsom pudrad kärrtrollsländan. Området avvattnas åt norr, mot Barknårsfjärden, och skogen i norra delen av reservatet utgörs av sumpskog med varierad trädslagsammansättning. Väster och öster om den öppna våtmarken övergår området i stort sett direkt i fastmark, som är bevuxen med barrskog. Barrskogen domineras av tall med, i olika delar, mer eller mindre inslag av gran.

2016-06-08

Dnr: 511-5752-14
Dossier: 0360-02-155

ADMINISTRATIVA DATA

Naturreservatets namn:	Lerorna
NVR ID:	2043568
Beteckning enligt Natura 2000:	Lerorna SE0210273
Kommun:	Tierp
Socken:	Hållnäs
Fastigheter:	Åddebo 1:4 (del av) och Åddebo 1:12 (del av)
Markägare:	Enskilda
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Fastighetsanknutna rättigheter	Fiske Åddebo FS:2 (03-HÅL-35), Avloppsdiken Åddebo S:3 (03-HÅL-35), jakt
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget ca 6,5 km sydost om Hållnäs kyrka, 1 mil öster om Skärplinge. Läget framgår av bifogad översiktskarta, bilaga 1
Gräns:	Området har markerats med skraffering på bifogad beslutscharta, bilaga 2
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen (26)
Areal - reservatet:	Totalt ca 9,0 ha, varav landareal ca 7,7 ha och vattenareal ca 1,3 ha.
Areal – Natura 2000:	Totalt 2,6 ha
Markslag och naturtyp:	se skötselplan, bilaga 4
Naturtyper enligt Natura 2000:	se skötselplan, bilaga 4

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNINGAR

Motiv till att skyddsformen naturreservat har valts

Länsstyrelsen bedömer att bevarandet av områdets naturvärden är av angeläget allmänt intresse. För att bevara områdets naturvärden krävs inskränkningar i pågående markanvändning (skogsbruk i skog som omger våtmarken).

Skyddsformen naturreservat enligt miljöbalken har valts för att kunna bevara områdets naturvärden långsiktigt. Vid reservatsbildning kan föreskrifter om begränsningar i markanvändning och föreskrifter om skötsel införas, och området får därigenom ett definitivt skydd.

Beslutets överensstämmelse med övriga åtaganden som berör området

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbeslutet ligger väl i linje med de åtaganden som berör området såsom Natura 2000, den kommunala översiktsplanen och riksintresseområden enligt 3 eller 4 kap miljöbalken (se även under Upplysningar, sidan 9 i detta beslut).

Det finns inte någon detaljplan eller några områdesbestämmelser för området.

I nordvästra delen av naturreservatet finns sedan 2001 ett naturvårdsavtal tecknat av Skogsvårdsstyrelsen.

Intresseprövning

Enligt 7 kap 25 § miljöbalken ska det vid prövning av naturreservatsärenden tas hänsyn även till enskilda intressen. Inskränkningarna i den enskildes rätt att använda mark och vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Bevarandet av områdets naturvärden är ett angeläget allmänt intresse. De inskränkningar som den enskilde drabbas av vid bildandet av reservatet får anses stå i rimlig balans med vad samhället vinner på att området får ett reservatsskydd. Länsstyrelsen bedömer att de föreskrifter som beslutet anger krävs för att syftet med skyddet ska uppnås och tillgodoses.

Konsekvensutredning

Innan beslut fattas om föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska Länsstyrelsen enligt 4 § förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning (2007:1244)

2016-06-08

Dnr: 511-5752-14
Dossienr: 0360-02-155

utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § samma förordning får en myndighet besluta om föreskrifter utan att genomföra en konsekvensutredning om det saknas skäl för att genomföra en sådan.

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för att genomföra en utredning av föreskrifternas konsekvenser eftersom de kostnadsmässiga och andra konsekvenserna för allmänheten är mycket begränsade.

2016-06-08

Dnr: 511-5752-14
Dossier: 0360-02-155

RESERVATSFÖRESKRIFTER

- A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet
-

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, spränga, muddra, schakta, plöja, dämna, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdika eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats, stig, spång, mast eller annan anläggning eller anordning,
3. dra fram mark- eller luftledning eller ledning i vatten,
4. framföra motordrivet fordon med undantag för
  - körning med mindre fordon för uttransport av fälld älg eller vildsvin om det kan göras utan att skador på mark eller våtmark uppstår,
5. anordna upplag,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. tillföra kalk, växtnäringsämnen eller andra ämnen,
8. sätta upp eller upplåta plats för skylt eller liknande,
9. avverka, röja, så, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd, eller på annat sätt skada eller föra bort levande eller döda träd och buskar med undantag för
  - röjning av befintliga siktgator från jaktorn markerat på beslutskarta, bilaga 2,
10. sätta upp saltsten eller utfodra vilt,
11. införa för trakten främmande växt- eller djurart/ras,

2016-06-08

Dnr: 511-5752-14
Dossier: 0360-02-155

12. upplåta plats för ridning, camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang,
13. bedriva jakt på fågel.

Föreskrifter nedan under C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärder som är nödvändiga för att kunna utöva sin särskilda rätt.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatets gräns samt uppsättning av informationsskylt som berör reservatet,
2. åtgärder för att främja biologisk mångfald, såsom åtgärder för att hålla sjön öppen, slåtter och naturvårdsinriktad röjning i rikkärr samt naturvårdsinriktad röjning eller avverkning enligt karta, bilaga 3,
3. undersökningar av djur-, växt- och svamparter och andra naturförhållanden.

Dessutom ska markägaren tåla att ovanstående åtgärder utförs av förvaltaren av naturreservatet.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordyta eller bottenyta,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar,
3. gräva upp växter,

2016-06-08

Dnr: 511-5752-14
Dossier: 0360-02-155

4. insamla eller föra bort insekter eller andra ryggradslösa djur,
5. elda eller grilla,
6. framföra motordrivet fordon,
7. sätta upp permanenta markeringar, skylt eller liknande,
8. rida,
9. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål, lägerverksamhet eller motsvarande.

Ovanstående föreskrifter under A och C ska inte utgöra hinder för

- förvaltaren att genomföra de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- genomförande av biologiska undersökningar som inte skadar bevarandevärdena. För sådana undersökningar krävs dock Länsstyrelsens tillstånd.
- nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning.

UPPLYSNINGAR

Beslutet kungörs i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse införs även i ortstidningarna Upsala Nya Tidning och Arbetarbladet.

Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller omedelbart, även om de överklagas.

Lerorna ingår i ett större område klassat som riksintresse för naturvård enligt miljöbalken 3 kap. 6 § och ska därmed skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Området ingår också i ett större område som är utpekad som riksintresse för totalförsvaret och ska därmed skyddas mot åtgärder som kan motverka totalförsvarets intressen.

Lerorna utgör Natura 2000-område enligt 7 kap. 27 § miljöbalken. Enligt 7 kap. 28a § samma balk är det förbjudet att utan tillstånd bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-områden

2016-06-08

Dnr: 511-5752-14
Dossienr: 0360-02-155

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bland annat:

Fridlysta arter är skyddade enligt artskyddsförordningen (2007:845).

Körning med motorfordon i terrängen regleras i terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

Jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905).

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

I länets våtmarksinventering från 1986, liksom i Länsstyrelsens naturvårdsprogram från 1987, bedömdes Lerorna ha högt naturvärde. Regeringen godkände i juli år 2000 Lerorna som ett Natura 2000-område. I oktober 2001 skrev Skogsvårdsstyrelsen ett naturvårdsavtal på fastigheten Åddebo 1:4. Det område som berörs av naturvårdsavtalet ligger i sin helhet inom naturreservatet.

I bevarandeplanen för Natura 2000-området, fastställd år 2009, står att det vid avverkning i angränsande skog krävs en buffertzon för att områdets värden inte ska ta skada. Skogen öster om sjön avverkningsanmäldes i mars 2012. Länsstyrelsen bedömde att avverkningen kunde kräva tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken och att en eventuell avverkning måste genomföras på ett sådant sätt att påverkan på citronfläckad kärrtrollslända, gölgroda och gulyxne inte skulle ske. Efter samråd med Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen gjordes en avverkning i den del som kunde avverkas utan tillstånd och en skyddszon sparades. I november 2012 ansökte markägaren via ombud om avverkning i skyddszonen. Länsstyrelsen påbörjade i oktober 2014 en dialog med berörd markägare om ekonomisk kompensation för skyddszonen genom reservatsbildning. Länsstyrelsen avslog i juni 2015 en ansökan om avverkning i närheten av rikkärret och sjön på grund av att åtgärden skulle kunna skada livsmiljöer för de i området ingående Natura 2000-arterna.

Under 2015 har diskussion förts med markägare i reservatsområdet. Avtal om intrångsersättning har under 2016 tecknats med ägarna till de berörda fastigheterna inom reservatsområdet. När naturreservatet har bildats kommer Länsstyrelsen att ansöka om anläggningsförrättning hos Lantmäteriet för att säkerställa rätten att använda befintlig väg.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut
LERORNA

2016-06-08

11(12)

Dnr: 511-5752-14
Dossier: 0360-02-155

Samråd har enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Naturvårdsverket samt enligt 25 § samma förordning med Skogsstyrelsen och Tierps kommun.

Markägare och andra sakägare har, enligt 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., under september 2015 förelagts att inom en tid av fem veckor yttra sig över förslag till beslut om bildande av naturreservatet. Förslaget till beslut har dessutom remitterats till berörda myndigheter och organisationer.

Naturreservatet har mätts in av Lantmäteriet.

Remissyttranden

Remissyttranden utan erinran mot bildande av naturreservatet har inkommit från Skogsstyrelsen, Tierps kommun, Försvarsmakten, SGU, Vattenfall Eldistribution AB, Svenska kraftnät och Lantmäteriet.

Ägaren till fastigheten Åddebo 1:12 har framfört önskemål om ändring i texten under Redogörelse för ärendet. Länsstyrelsens har kompletterat texten i enlighet med markägarens önskemål.

Därutöver har mindre ändringar och kompletteringar gjorts i beslut och skötselplan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Beslutet kan överklagas hos regeringen, miljö- och energidepartementet, se bilaga 5.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Peter Egardt. I den slutliga handläggningen deltog även länsassessor Annika Israelsson, antikvarie Lennart Swanström, planhandläggare Åsa Blomster, naturvårdsdirektör Lennart Nordvarg och naturvårdshandläggare Karin Wiklund, föredragande.

Peter Egardt

Karin Wiklund

2016-06-08

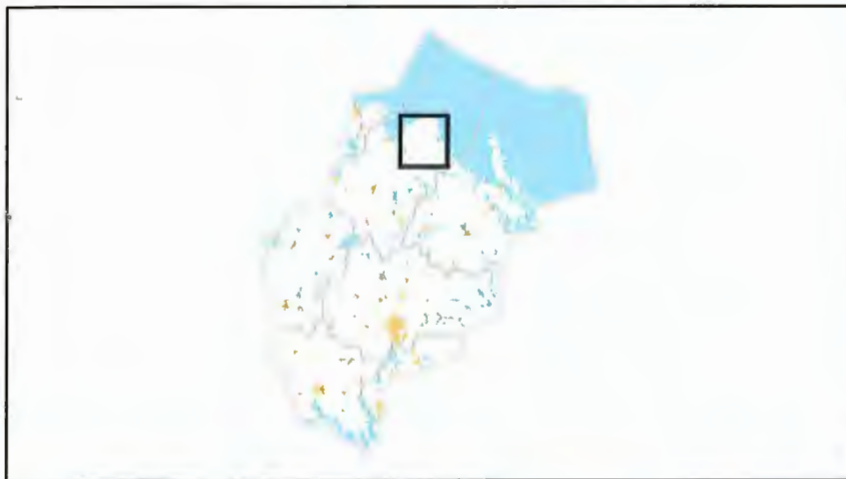
Dnr: 511-5752-14
Dossienr: 0360-02-155

BILAGOR

1. Översiktskarta, skala 1:100 000
2. Beslutskarta, skala 1:5 000
3. Karta över huvudsaklig förvaltningsinriktning skala 1:3000
4. Skötselplan med bilagor
5. Hur man överklagar

SÄNDLISTA

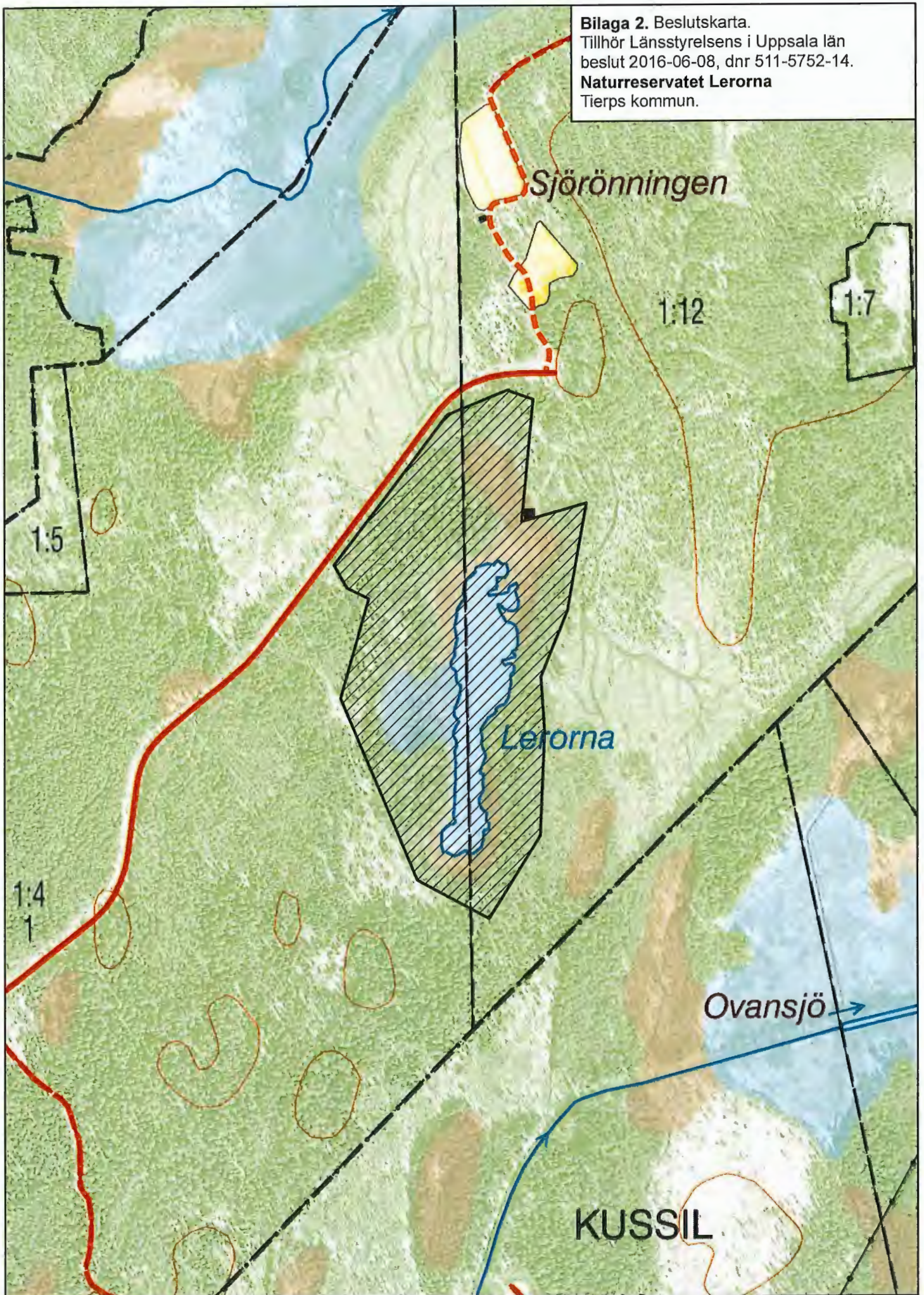
Holger Skytt, Åddebo 118, 819 65 HÅLLNÄS
Conny Lindkvist, Torkelsgatan 16 B, Lgh 1402, 753 29 UPPSALA
Benny Lindqvist, Åddebo 111, 819 65 HÅLLNÄS
Åddebo vägsamfällighet, c/o Holger Skytt, Åddebo 118, 819 65 HÅLLNÄS
Skogsstyrelsen, Box 1350, 751 43 UPPSALA
Försvarsmakten, exp-hkv@mil.se
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA
Havs- och vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 GÖTEBORG
Lantmäteriet, Box 986, 751 09 UPPSALA
Tierps kommun, 815 80 TIERP
Upplandsstiftelsen, Box 26074, 750 26 UPPSALA
Skanova, Box 93, 123 22 FARSTA
Telia Sonera Sverige Netfastigheter, Mårtensgatan 11, 123 86 FARSTA
Vattenfall Eldistribution AB, 169 92 STOCKHOLM
Svenska Kraftnät, Box 1200, 172 24 SUNDBYBERG
Naturskyddsföreningen Uppsala län, c/o Marianne Kahn, Sägargatan 2A, 753 17
UPPSALA
Naturskyddsföreningen i Uppsala län, skogsgruppen, k.jorgen.sjostrom@telia.com
Naturskyddsföreningen i Tierp, c/o Svante von Strokirch, Österänge 227, 819 61
SKÄRPLINGE
Entomologiska föreningen i Uppland, c/o Stefan Eriksson, Järsta Lugnet 141, 743 93
VATTHOLMA
Upplands botaniska förening, karolin.ring@gmail.com, mora.aronsson@habonet.net
Upplands Orienteringsförbund, k.anders.eriksson@telia.com
Upplands Ornitologiska Förening, Box 59, 751 03 UPPSALA
Uppsala Svampklubb, c/o Maria Backlund, Södra Parkvägen 20A, 756 45 UPPSALA
Jägareförbundet Uppsala län, Maskingatan 3, 195 60 ARLANDASTAD

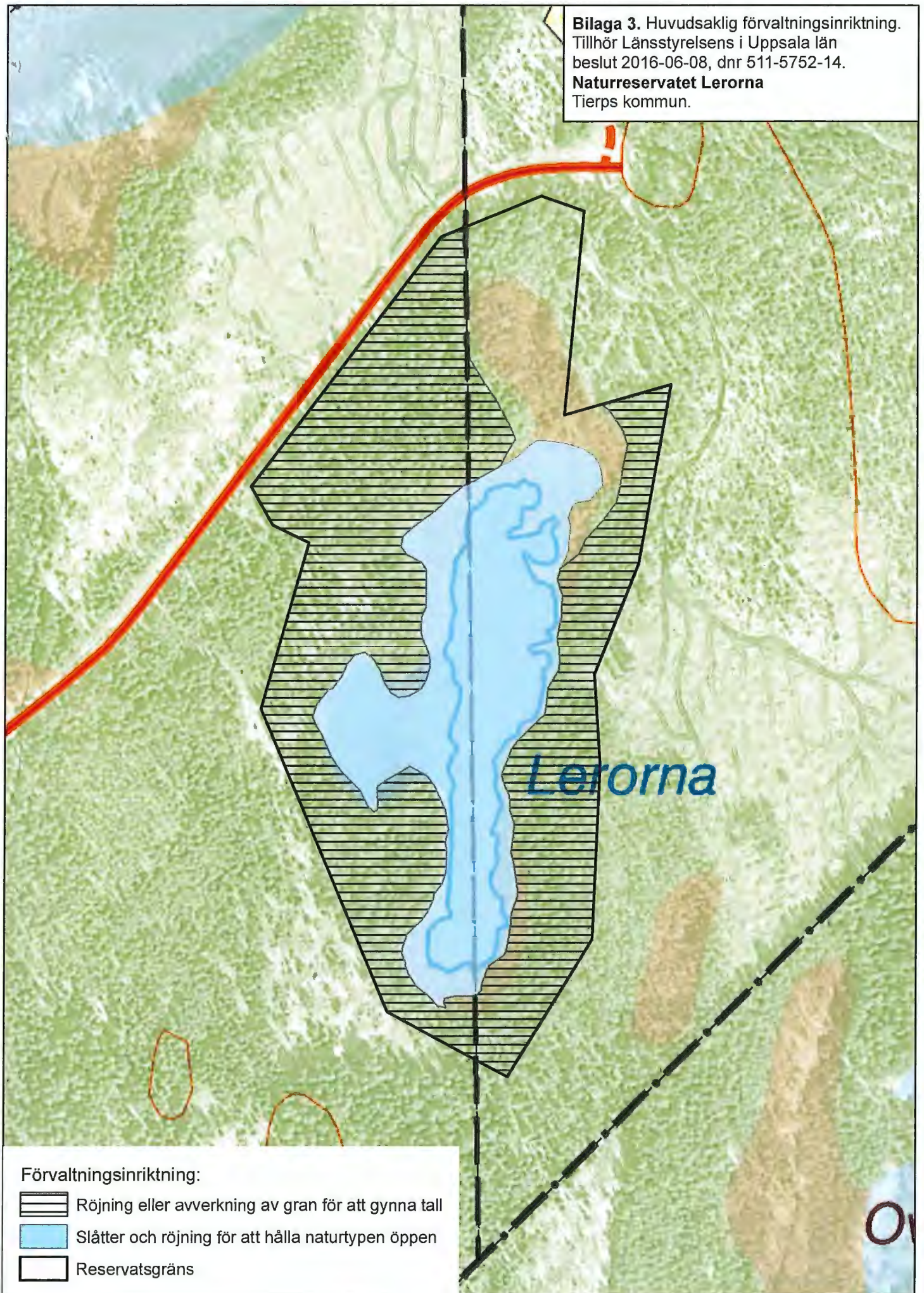
Bilaga 1. Översiktskarta.
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
beslut 2016-06-08, dnr 511-5752-14.
Naturreseptat Lerorna
Tierps kommun.

Bilaga 2. Beslutskarta.
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
beslut 2016-06-08, dnr 511-5752-14.
Naturreseptat Lerorna
Tierps kommun.

Bilaga 3. Huvudsaklig förvaltningsinriktning.
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
beslut 2016-06-08, dnr 511-5752-14.
Naturreseptat Lerorna
Tierps kommun.

Skötselplan för naturreservatet

Lerorna

Tierps kommun

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan LERORNA

2016-06-08

BILAGA 4
2(16)

Dnr. 511-5752-14
Dossienr: 0360-02-155

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE.....	3
SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
Administrativa data.....	4
Bestämmelser utöver reservatsbeslut	5
Naturvärdesbedömningar	5
Åtgärdsprogram för bevarade av hotade arter.....	6
Allmän beskrivning	6
Historisk och nuvarande markanvändning.....	6
Områdets bevarandevärden.....	6
Biologiska värden	6
Geologi	8
Kulturhistoriska värden	8
Prioriterade bevarandevärden	9
Beskrivning av byggnader	9
KÄLLFÖRTECKNING	10
PLANDEL	11
Beskrivning, bevarandemål och skötselåtgärder.....	11
Skötselområde A: Kransalgsjö - 1,3 ha	11
Skötselområde B: Rikkärr - 1,4 ha.....	12
Skötselområde C: Blandsumpskog – 1,1 ha	13
Skötselområde D: Barrskog - 5,4 ha.....	14
Anordningar för friluftslivet	15
Upplysningar	15
Bränder	15
Rensning av diken	15
Jakt.....	15
UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	16
UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	16
SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER	16
BILAGOR.....	16

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge anvisningar om hur reservatet ska förvaltas för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses. Skötselplanen kan, inom ramen för syfte och föreskrifter, justeras vid behov. Länsstyrelsen ansvarar för revidering och fastställande av skötselplaner.

SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Syftet med reservatsbildningen är att bevara biologisk mångfald samt att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Det specifika syftet med naturreservatet Lerorna är att:

- bevara öppna rikkärr, kransalgsjö, sumpskog och barrskog samt den biologiska mångfald som är förknippad med dessa miljöer,
- bevara de hydrologiska förhållandena i området,
- bidra till att gynnsam bevarandestatus uppnås på biogeografisk nivå för utpekade naturtyper och arter enligt Natura 2000.

Syftet ska uppnås genom att:

- rikkärr och sjö hålls öppna genom röjning och eventuell slätter
- skogen utvecklas utan påverkan från skogsbruk
- området skyddas från exploaterande verksamheter

BESKRIVNINGSDDEL

Administrativa data

Naturresevatets namn:	Lerorna
NVR ID:	2043568
Beteckning enligt Natura 2000:	Lerorna SE0210273
Kommun:	Tierp
Socken:	Hållnäs
Fastigheter:	Åddebo 1:4 (del av) och Åddebo 1:12 (del av)
Markägare:	Enskilda
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Fastighetsanknutna rättigheter	Fiske Åddebo FS:2 (03-HÅL-35), Avloppsdiken Åddebo S:3 (03-HÅL-35), jakt
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget ca 6,5 km sydost om Hållnäs kyrka, 1 mil öster om Skärplinge. Läget framgår av bifogad översiktskarta, bilaga 1.
Gräns:	Området har markerats med skraffering på bifogad beslutskarta, bilaga 2
Naturgeografisk region:	Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen (26)
Areal - reservatet:	Totalt ca 9,0 ha, varav landareal ca 7,7 ha och vattenareal ca 1,3 ha.
Areal – Natura 2000:	2,6 ha
Markslag och naturtyp (ungefärliga arealer):	
Öppet rikkärr	1,4 ha
Kransalgsjö	1,3 ha
Blandsumpskog	1,1 ha
Barrskog på fastmark	5,2 ha

Naturtyper enligt Natura 2000 (se karta, bilaga 4.2):

Kransalgsjöar (3140)	1,3 ha
Rikkärr (7230)	1,1 ha

* Prioriterad naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv

Bestämmelser utöver reservatsbeslut

Lerorna ingår i ett större område klassat som riksintresse för naturvård enligt miljöbalken 3 kap. 6 § och ska därmed skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Området ingår också i ett större område som är utpekad som riksintresse för totalförsvaret och ska därmed skyddas mot åtgärder som kan motverka totalförsvarets intressen.

Lerorna är ett Natura 2000-område enligt 7 kap. 27 § miljöbalken. Enligt 7 kap. 28 a § samma balk är det förbjudet att utan tillstånd bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-områden.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bland annat:

Fridlysta arter är skyddade enligt artskyddsförordningen (2007:845).

Körning med motorfordon i terrängen regleras i terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

Jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905).

Naturvärdesbedömningar

I länets Våtmarksinventering (1986) och bedömdes objektet tillhöra klass 2 (hög naturvärde).

I Länsstyrelsens naturvårdsprogram (1987) bedömdes objektet Lerorna (60.39) tillhöra klass II (hög naturvärde). Bevarandevärden som särskilt togs upp var kärr i landhöjningszonen och lokal för gölgröda.

I Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens Strategi för formellt skydd av skog i Uppsala län (2006) ingår reservatet i värdetrakten Hållnäs-kusten, i vilken kalkbarrskogar och skärgårdsnaturskog bör prioriteras.

Åtgärdsprogram för bevarade av hotade arter

Det finns ett åtgärdsprogram för biotopen rikkärr. Kalkkärrsgrynsnäcka och gulyxne, som omfattas av detta åtgärdsprogram, förekommer i reservatet.

Antalet plantor av gulyxne har räknats i Lerorna varje år sedan 2011, som en del i en framtida analys av mellanårsvariationen hos gulyxne.

Allmän beskrivning

Naturreseptatet är beläget en dryg mil öster om Skärplinge. Reservatet utgörs av en mindre sjö omgiven av myr, sumpskog och barrskog. I sjön, som är kalkrik och relativt näringsfattig, förekommer bland annat kransalger och gölgroda. Myren är i sin helhet ett öppet rikkärr med spridda tallar och med en rik flora och fauna. I området förekommer de rödlistade arterna kalkkärrsgrynsnäcka, gölgroda och gulyxne. Dessutom förekommer flera andra snäckor och även trollsländor såsom pudrad kärrtrollsländan. Området avvattnas åt norr, mot Barknårsfjärden, och skogen i norra delen av reservatet utgörs av sumpskog med varierad trädslagsammansättning. Väster och öster om den öppna våtmarken övergår området direkt i fastmark bevuxen med barrskog. Barrskogen domineras av tall med, i olika delar, mer eller mindre inslag av gran.

Historisk och nuvarande markanvändning

På 1000-talet e.Kr. låg hela reservatet under havsytan. På 1500-talet hade i stort sett hela området stigit upp ur havet och det var då beläget mellan två havsvikar som låg norr och söder om reservatet. Vid laga skifte 1835 tillhörde området Åddebo hemman och på laga skifteskartan upprättad 1833 kallas sjön Stormaren. På den ekonomiska kartan från 1952 och på senare kartor benämns sjön emellertid Lerorna. Reservatsområde har sedan 1800-talet sett ut ungefär som idag, med en sjö omgiven av kärr och skog. Under senare tid har skogen använts för skogsbruk och jakt.

Områdets bevarandevärden

Biologiska värden

Arter med prioriterat bevarandevärde är understrukna

Reservatets naturvärden är främst knutna till områdets våtmarksmiljö med en kransalgsjö som är omgiven av rikkärr. Ett flertal naturvårdsintressanta arter är funna i dessa miljöer, till exempel gölgroda, blodigel, kalkkärrsgrynsnäcka, pudrad kärrtrollslända, gulyxne och sumpäggsvamp.

Som skydd mot våtmarken är det viktigt att omgivande skog är har trädkontinuitet och är hydrologiskt intakt. Skyddsvärda arter som finns i denna miljö är till exempel tallticka som växer på levande gamla tallar, dropptaggsvamp som bildar mykorrhiza med tall, brudpudrad nållav som förekommer på barklösa stubbar i fuktig miljö och

vedtrappmossa som växer på fuktig död ved. Skogsmarken är, liksom våtmarken, kalkrik vilket gynnar en del marksvampar och växter, till exempel skogsknipprot.

Skyddsvärda arter:

Blötdjur

<i>Vertigo geyeri</i>	kalkkärrsgrynsnäcka	NT	A, P

Groddjur

<i>Pelophylax lessonae</i>	gölgroda	VU	A, P

Iglar

<i>Hirudo medicinalis</i>	blodigel		

Sländor

<i>Leucorrhinia albifrons</i>	pudrad kärrtrollslända		A

Spindlar

<i>Araneus alsine</i>	apelsinspindel		
<i>Taraneus setosus</i>	kärrtäckvävare		
<i>Walckenaeria nodosa</i>	bulbhuvudspindel		

Kärlväxter

<i>Carex hostiana</i>	ängsstarr	NT	i	
<i>Carex oederi</i> var. <i>bergrothii</i>	ävjestarr		i	
<i>Daphne mezereum</i>	tibast		s	
<i>Eleocharis quinqueflora</i>			i	
<i>Epipactis helleborine</i>	skogsknipprot	§	s	
<i>Gymnadeniopsis conopsea</i>	brudsporre		i	
<i>Liparis loeselii</i>	gulyxne	NT	i	A, P
<i>Pedicularis palustris</i>	kärrspira		i	
<i>Schoenus ferrugineus</i>	axag		s, i	
<i>Succisa pratensis</i>	ängsvädd		i	
<i>Trichophorum alpinum</i>	snip		i	

Mossor

<i>Anastrophium hellerianum</i>	vedtrappmossa	NT	s
<i>Aneura pinguis</i>	fetbålmossa		i
<i>Bryum pseudotriquetrum</i>	kärrbryum		i
<i>Calliergon giganteum</i>	stor skedmossa		i
<i>Campylium stellatum</i>	guldspärrmossa		i
<i>Cinclidium stygium</i>	myruddmossa		i
<i>Drepanocladus trifarius</i>	maskgulmossa		i
<i>Helodium blandowii</i>	kärrkammossa		i
<i>Lophozia rutheana</i>	praktflikmossa		i

<i>Moerckia hibernica</i>	kärrmörkia	i
<i>Nowellia curvifolia</i>	långflikmossa	s
<i>Paludella squarrosa</i>	piprensarmossa	i
<i>Scorpidium cossonii</i>	späd skorpionmossa	i
<i>Scorpidium scorpioides</i>	korvskorpionmossa	i
<i>Sphagnum teres</i>	knoppvitmossa	i
<i>Sphagnum warnstorfii</i>	purpurvitmossa	i
<i>Tomentypnum nitens</i>	gyllenmossa	i

Lavar

<i>Bryoria furcellata</i>	nästlav	s
<i>Chaenotheca gracillima</i>	brunpudrad nållav	NT s
<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav	

Svampar

<i>Bovista paludosa</i>	sumpäggschamp	NT
<i>Cantharellus aurora</i>	rödgul trumpetssvamp	s
<i>Hydnellum ferrugineum</i>	dropptaggschamp	s
<i>Phellinus pini</i>	tallticka	NT

Teckenförklaring:

- A = Arten omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv
s = Signalart enligt Skogsstyrelsen (2005)
i = Indikatorart för rikkärr enligt Sundberg (2007)
§ = Arten är fridlyst i Sverige
P = Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan (2015):

CR= Critically endangered	Akut hotad
EN= Endangered	Starkt hotad
VU= Vulnerable	Sårbar
NT= Near threatened	Nära hotad
DD= Data deficient	Kunskapsbrist

Geologi

Berggrunden i naturreservatet består av kvartsit, som är en sur metamorf bergart. Jordarten utgörs av torv och kalkhaltig sandig morän.

Kulturhistoriska värden

Inom reservatet finns ingen registrerad fornlämning eller övrig kulturhistorisk anläggning.

Prioriterade bevarandevärden

Markslag och naturtyp: Rikkärr, kransalgsjö och sumpskog

Strukturer: Skyddszon runt sjö och våtmark, gamla barrträd, solexponerad tall, död ved, hydrologi

Växt-, svamp- och djursamhällen: Rikkärrsarter, landmollusker, vattenlevande organismer, kalkgynnade svampar och växter

Arter:	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	vedtrappmossa
	<i>Bovista paludosa</i>	sumpäggschamp
	<i>Chaenotheca gracillima</i>	brunpudrad nållav
	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	pudrad kärrtrollslända
	<i>Liparis loeselii</i>	gulyxne
	<i>Pelophylax lessonae</i>	gölgröda
	<i>Phellinus pini</i>	tallticka
	<i>Vertigo geyeri</i>	kalkkärrsgrynsnäck

Beskrivning av byggnader

Det finns inga byggnader i naturreservatet.

KÄLLFÖRTECKNING

Publicerade skrifter

- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Brunberg, A-K. & Blomqvist, P. 1998. Vatten i Uppsala län 1997. Upplandsstiftelsen, rapport nr. 8 1998.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1986. Inventering av våtmarker i Uppsala län. 1. Rapport och bearbetning.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987. Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Värdefulla områden för naturvård och rörligt friluftsliv (del av objekt 99.999). Medd. från planeringsavdelningen 1987 nr. 2.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 2011. Inventering av spindlar och skalbaggar i 11 rikkärr i Uppsala län. Länsstyrelsens Meddelandeserid 2011:01.
- Länsstyrelsen i Uppsala län och Skogsstyrelsen, 2006. Strategi för formellt skydd av skog i Uppsala län.
- Nitare, J. (red.) 2005. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. 3:e uppl. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.
- Nordiska ministerrådet, 1984. Naturgeografisk indelning av Norden.
- von Proschwitz, T. 1998. Faktablad *Vertigo geyeri* – kalkkärrsgrynsnäcka. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- von Proschwitz, T. 2005. Kalkkärrsgrynsnäcka - *Vertigo geyeri* Lindholm – i Uppsala län. Återinventering av äldre lokaler, undersökning av nya objekt samt skötselrekommendationer för aktuella lokaler. Länsstyrelsens Meddelandeserie 2005:11.
- Sundberg, S. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr inklusive arterna gulyxne *Liparis loeselii* (NT), kalkkärrsgrynsnäcka *Vertigo geyeri* (NT) och större agatsnäcka *Cochlicopa nitens* (EN). Naturvårdsverket Rapport 5601.

Opublicerade skrifter

- Jonsell, L. Rapport om inventering av gulyxne i Hållnäs socken sommaren 2014.
- Länsstyrelsen 2006. Miljöövervakning av 17 rikkärr i Uppsala län 2004-2005. Sundberg S., Hansson J. och Näsström H.
- Sundberg, S. 2007. Instruktion för inventering av rikkärr. Version 2.0. Opublicerad rapport av Länsstyrelsen i Uppsala län.

Digitala källor och kartmaterial

- Lantmäteriet, häradsekonomiska karta. Hållnäs J112-99-18, kartlagd 1859-1863.
- Lantmäteriet, ekonomisk karta 13I Österlövsta 2b Barknåre från 1952
- Lantmäteriet, karta från laga skifte 1835
- Lantmäteriets digitala fastighetskarta från 2013
- Lantmäteriets digitala ortofoto IR från 2013
- SGU, digitala uppgifter om forntida strandlinjer
- SGU, digitala jordarts- och berggrundskartor
- Skogsstyrelsen, Skogens pärlor, tillgänglig på <http://karta.svo.se/>

PLANDEL

Beskrivning, bevarandemål och skötselåtgärder

Reservatet har delats upp i fyra skötselområden. För avgränsning av områdena A-D, se skötselområdeskarta, bilaga 4.1.

Skötselområde A: Kransalgsjö - 1,3 ha

Beskrivning: Liten grund sjö med kalkhaltigt och relativt näringsfattigt vatten. I sjön finns gölgroda, blodigel och kransalger. Sjön avvattnas norrut mot Barknarsfjärden.

Bevarandemål: Arealen kransalgsjö (3140) är 1,3 ha. De hydrologiska förhållandena är opåverkade och sjön är relativt näringsfattig. Vattnet är kalkrikt, vilket gynnar gölgroda, blodigel och kransalger, och dessa arter förekommer i sjön. Vass förekommer sparsamt och den öppna vattenytan minskar inte. God eller hög ekologisk status enligt vattenförvaltningen uppnås eller bibehålls.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder. Om sjön börjar växa igen ska dock åtgärder vidtagas för att förhindra detta.

Figur 1. Skötselområde A och B. Lerorna är en liten grund sjö omgiven av en smal bård av rikkärr.

Skötselområde B: Rikkärr - 1,4 ha

- Beskrivning:** Öppet blött rikkärr. Öster om sjön är bården av rikkärr mycket smal medan den i västra delen är något mer utbredd. Bottenskiktet domineras av brunmossor, till exempel skorpionmossor, maskgulmossa och guldspärrmossa. Fältskiktet domineras av trådstarr och pors med relativt stort inslag av axag. Exempel på andra arter som förekommer är dvärglumner, blåtåtel, ängsvädd, vattenklöver och ljung. Gulyxne växer på spridda ställen runt hela sjön och måttlig förekomst av kalkkärrsgrynsnäcka konstaterades vid inventering 2004. Enstaka tallar förekommer i kärret. I västra delen, där kärret utvidgar sig från sjön, finns ett mindre område som domineras av vass.
- Bevarandemål:** Arealen rikkärr (7230) är 1,4 ha. Kärren har en opåverkad hydrologi och skötselområdet domineras av rikkärrsarter i såväl fältskikt som bottenskikt. Gulyxne och kalkkärrsgrynsnäcka har stabila populationer i området.
- Skötselåtgärder:** Slätter kan införas som en skötselåtgärd för att gynna rikkärrsarter. I delar med mycket pors eller vass kan dessa röjas bort. Även tall eller annan igenväxningsvegetation kan röjas vid behov.

Figur 2. Skötselområde B. Rikkärr i norra delen av reservatet.

Skötselområde C: Blandsumpskog – 1,1 ha

Beskrivning: Sumpskog i område som på 1950-talet, åtminstone delvis, var öppen våtmark. Trädäckningen varierar och det finns fortfarande öppna kärrytor i skötselområdet. I trädskiktet är tall vanligast, men även klibbal, björk, gran och enbuskar förekommer. Pors förekommer rikligt och även brakved är vanlig. Exempel på arter som förekommer i fältskiktet är trädstarr, blåtåtel, skvattram, ängsvädd och kärrsilja. I skötselområdet finns ett dragliknande dike som avvattnar området norrut. Detta fanns med redan på kartan från Laga skifte 1835 liksom på Häradskartan från 1859-63, men inte på senare kartor.

Bevarandemål: Arealen blandsumpskog är ca 1 ha. Sumpskogen har en varierad trädslagsammansättning och får på sikt en hög andel gamla träd. Naturliga processer leder till att död ved förekommer i olika grovlek och nedbrytningsgrad. Hydrologin är opåverkad.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder

Figur 3. Skötselområde C. Sumpskog som har vuxit upp på kärrmark som var öppen myr på 1950-talet.

Skötselområde D: Barrskog - 5,2 ha

- Beskrivning:** Barrskog som domineras av tall med visst inslag av gran. Störst är granandelen i nordvästra delen av reservatet. Enbuskar förekommer relativt frekvent. Både torra och fuktiga delar finns, och mindre områden utgörs av sumpskog. Skogen är mestadels medelåldrig till gammal. I västra delen finns dock ett mindre område med ungskog. Arter som skogsknipprot, slankstarr och brudborste indikerar att marken är kalkrik. På torrare mark dominerar blåbärsris och lingonris. I sydöstra delen finns relativt rikligt med dropptaggsvamp. Öster om sjön, i dess mellersta del, finns ett äldre mindre dike i väst-östlig riktning. Skogen fungerar sannolikt som övervintringsområde för gölgrödor.
- Bevarandemål:** Arealen taiga (9010) är minst 5 ha. Barrskogen har en varierad åldersstruktur och rikligt med gamla träd. Naturliga processer leder till att död ved förekommer i olika grovlek och nedbrytningsgrad. Kalkgynnade växter och svampar förekommer.
- Skötselåtgärder:** Huvudsakligen inga åtgärder. Om skogen blir för tät kan barrträd röjas eller avverkas för att gynna tall.

Figur 4. Skötselområde D. Barrskog.

Anordningar för friluftslivet

Beskrivning: Inga anordningar eller anläggningar finns ännu för friluftslivet.

Bevarandemål: Lättillgänglig information om naturreservatet och en mindre parkeringsplats finns i anslutning till området. Reservatets gräns är tydligt markerad enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

Skötselåtgärder: Nyskapande:

- En parkeringsplats med P-skylt anordnas i anslutning till reservatsområdet. Före åtgärd ska en överenskommelse om tillgång till väg och anläggning av parkeringsplats finnas med berörda markägare och vägsamfällighet.
- Informationsskylt sätts upp vid parkeringen
- Reservatets gräns markeras med färg på träd och med hörnstolpar.

Löpande:

- Parkeringsplats städas och underhålls.
- Reservatsgränsen underhålls vid behov
- Informationskyltar byts ut vid behov.

Upplysningar

Bränder

Uppkomna bränder ska släckas. Efter en eventuell skogsbrand lämnas det brända området för fri utveckling. Död ved, såväl stående som liggande, lämnas på platsen. Undantag måste dock göras för åtgärder som är nödvändiga för människors säkerhet och framkomligheten längs stigar.

Rensning av diken

Diken i reservatet får inte rensas.

Jakt

Jakt, förutom jakt på fågel, får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning. Uppsättning av saltstenar eller utfodring av vilt får inte ske inom reservatet.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan LERORNA

2016-06-08

BILAGA 4
16(16)

Dnr. 511-5752-14
Dossienr: 0360-02-155

UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation av förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentationen bör ske med både anteckningar och fotografier. Skötselåtgärderna ska följas upp för att kontrollera att de genomförda åtgärderna överensstämmer med bevarandemålen. Status före och efter utförda skötselåtgärder ska dokumenteras.

UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning av bevarandemål i reservatet i enlighet med riktlinjerna i Naturvårdsverkets rapport Uppföljning av skyddade områden i Sverige och Länsstyrelsens översiktliga plan för uppföljning av skyddade områden i Uppsala län.

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER

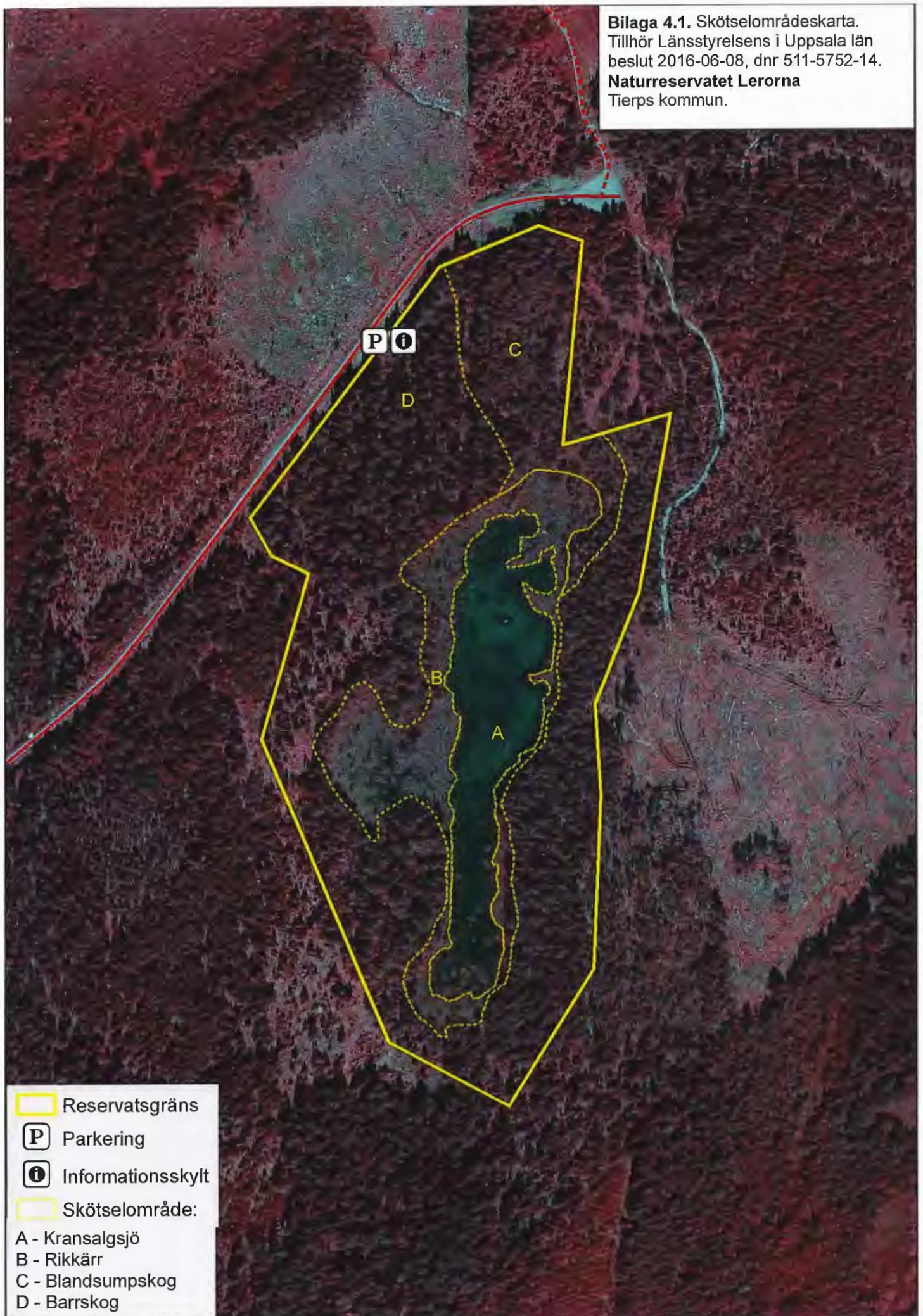
Denna tabell utgör underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder såväl lokalt i naturreservatet Lerorna som regionalt i länet. De ekonomiska resurserna utgör en begränsande faktor för verksamheten, vilket innebär att Länsstyrelsen måste prioritera mellan åtgärder i länets alla reservat. Den slutliga prioriteringen och tidsplaneringen på länsnivå genomförs av Länsstyrelsen.

Skötselåtgärd	Prio	När	Skötselomr.	Finansiering
Gränsmarkering	1	Inom ett år	Friluftsliv	Skötselanslag
Informationsskylt	1	Inom ett år	Friluftsliv	Skötselanslag
Anlägga parkeringsplats	1	Inom tio år	Friluftsliv	Skötselanslag
Underhåll av parkering	1	Löpande	Friluftsliv	Skötselanslag
Åtgärder vid igenväxning	1	Vid behov	A, B	Skötselanslag
Slätter, röjning	2	Vid behov	B	Skötselanslag
Röjning och avverkning av barrträd för att gynna tall	2	Vid behov	D	Skötselanslag
Dokumentation av genomförda åtgärder	1	Efter åtgärd	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	1	Efter åtgärd	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	1	Enligt uppföljningsplan	Alla	Skötselanslag
Tillsyn att regler och föreskrifter i reservatet följs	1	Kontinuerligt	Alla	Ramanslag

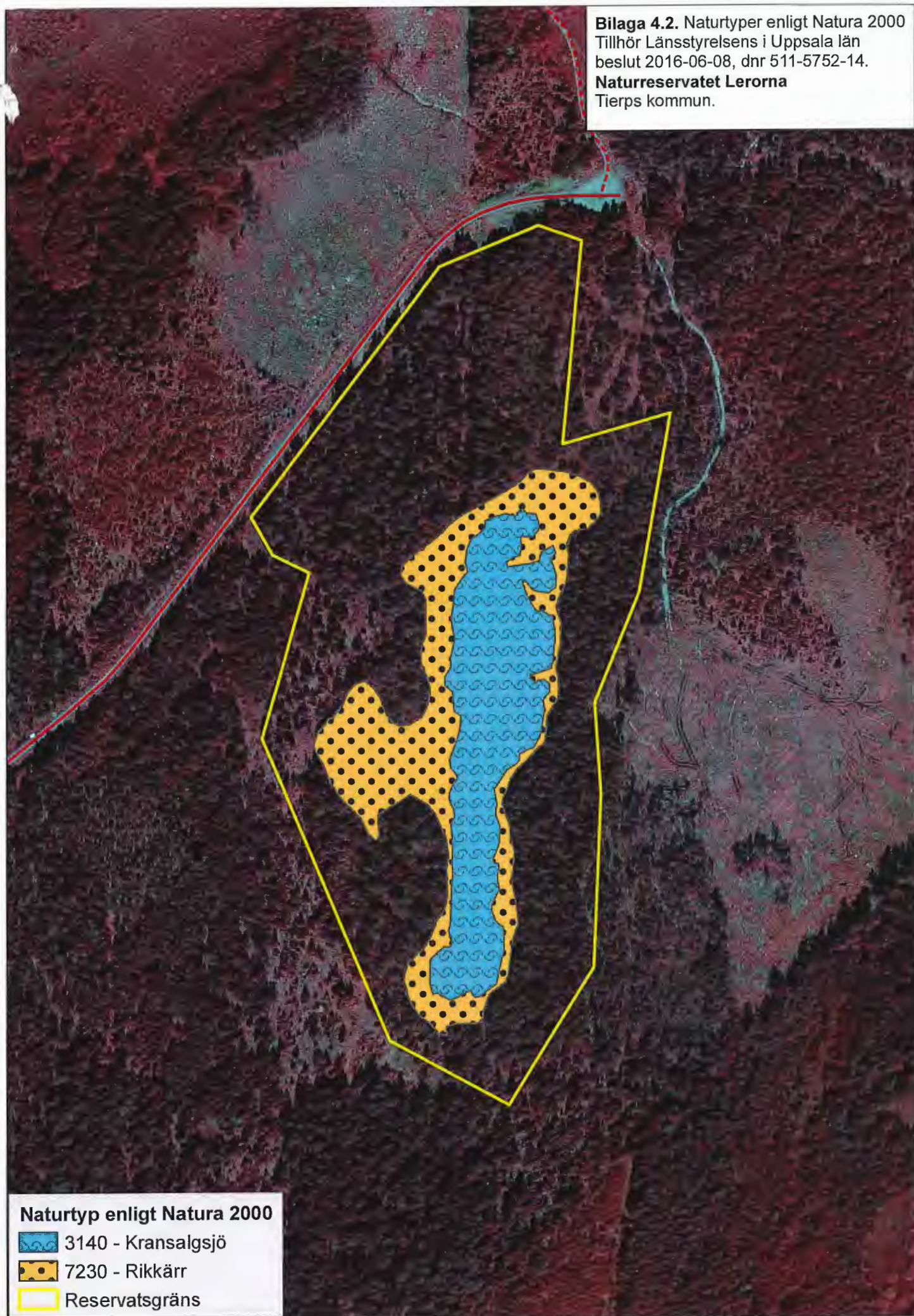
BILAGOR

- 4.1 Skötselområdeskarta
- 4.2 Naturtyper enligt Natura 2000

Bilaga 4.1. Skötselområdeskarta.
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
beslut 2016-06-08, dnr 511-5752-14.
Naturreservatet Lerorna
Tierps kommun.

- Reservatsgräns
- P** Parkering
- i** Informationsskylt
- Skötselområde:
- A - Kransalgsjö
- B - Rikkärr
- C - Blandsumpskog
- D - Barrskog

Bilaga 5

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljö- och energidepartementet.

Det gör Ni genom att i ett brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer) och
- redogöra för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev **inom tre veckor från den dag beslutet senast tillkännagavs**, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Bilaga 5

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Regeringen. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Uppsala län, 751 86 Uppsala. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till uppsala@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till Regeringen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag beslutet senast tillkännagavs**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Regeringen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-22 33 000. **Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.**